

[Udenrigsministeren.]

først skal give det sin billigelse“. Kan det ikke lindre det æredes medlems smerte at mindes, at rigsdagen for halvandet år siden gav sin tilslutning til den „indgribende beslutning“, som det var at tiltræde selve Atlantpagten? Det har ikke hidtil været parlamentarisk praksis at indkalde rigsdagen, hver gang regeringen er blevet spurgt om sin mening om et princip eller et forhandlingsgrundlag, der er en konsekvens af de beslutninger, som rigsdagen allerede har godkendt. Men når der til sin tid foreligger et konkret forslag til en forpligtende overenskomst, som kræver rigsdagens medvirken, må sagen naturligvis forelægges rigsdagen til afgørelse.

Det følger af grundlovens § 18, at regeringen ikke uden rigsdagens samtykke kan indgå forsvarsforbund eller forpligtelser, der ændrer de bestående statsretlige forhold. Denne grundlovsregel gælder, hvad enten det høje ting, således som det er blevet forelået, træffer en særlig beslutning derom eller ej.

I anledning af flere under debatten fremsatte udtalelser vil jeg gerne oplyse, at regeringen ikke har planer om at tilside-sætte rigsdagen. Jeg håber, at denne oplysning ikke vil berede det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard for megen overraskelse eller det ærede medlem hr. Aksel Larsen for stor en skuffelse.

Under de overvejelser, der har fundet sted her i landet, kom den tanke frem — jeg synes ganske naturligt —, om vi ikke kunne vente med at tage principiel stilling. Jeg erkender gerne, at jeg frarådede dette. Når de øvrige Atlantpagtlandes udenrigsministre fandt det nødvendigt at tage principiel stilling til de nye forslag med det samme, nemlig i rådets møde den 18. september, og når de danske og de norske repræsentanter havde forbeholdt sig først at forelægge spørgsmålet for deres regeringer, så tror jeg, det ville have gjort et dårligt og for Danmarks anseelse skadeligt indtryk, hvis Danmark efter en uges udsættelse ene af alle Atlantpagtlande havde erklæret sig ude af stand til at afgive en principiel udtalelse, men havde begæret yderligere tid til overvejelse. Også Norge var jo på det tidspunkt rede til at svare.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen mente, at det strider mod ordlyden af det danske svar at betegne det oprindeligt af Amerika skitserede forslag som et forhandlingsgrundlag. Nej, det gør det ikke. Jeg erklærede udtrykkeligt i New York, at regeringen anser det amerikanske forslag for

et egnet „forhandlingsgrundlag“. Selve ordet findes i vort svar.

Det ærede medlem ville i det hele taget få et fastere grundlag for sine bemærkninger, hvis han lagde indholdet af det danske svar til grund for sin kritik fremfor at bygge den på udtalelser, jeg ikke har fremsat til bladene.

Jeg har således — hvad end det ærede medlem kan have læst i aviserne — ikke udtalt mig om, hvorvidt rigsdagen, med eller uden vanskelighed, vil give de bevilgninger, der kan blive tale om. Jeg har derimod til amerikanske blade sagt, at spørgsmålet om forholdet til forfatningen efter min mening ikke ville volde praktiske vanskeligheder. Det er disse to forskellige spørgsmål, som det ærede medlem på grundlag af urigtige avismeddelelser har blandet sammen. Det er derfor ikke forbavsende, at de slutninger, han drager, bliver forkerte.

Jeg omtalte før de overvejelser, der fandt sted indenfor regeringen ved udarbejdelsen af det danske svar. Den omstændighed, at regeringen mente nøje at burde overveje sin stilling til det foreliggende amerikanske forslag, var ikke ensbetydende med, at regeringen stod tøvende overfor selve spørgsmålet om Danmarks principielle tilslutning. Tværtimod er det regeringens overbevisning, at det samarbejde, som indenfor rammerne af Den nordatlantiske Traktat finder sted mellem Vestens frie og demokratiske nationer, er i fredens og dermed også i Danmarks åbenbare interesse, og at vor politik må være et klart udtryk for vor loyale deltagelse i Den nordatlantiske Traktat. Regeringen ved, at den handler med tilslutning fra det overvejende flertal i det høje ting, når den tilrettelægger Danmarks politik på dette område i overensstemmelse hermed.

Som jeg sagde før, er resolutionen af 26. september blot en ramme, som gennem forhandlinger skal gives et indhold, udformes i enkeltheder og omsættes i praksis. Ved sin deltagelse i disse forhandlinger vil regeringen medvirke til, at enhedsstyrken kan blive et effektivt redskab til forsvaret for de europæiske Atlantmagters, herunder Danmarks, fred og sikkerhed.

Det er en selvfølge, at regeringen vil arbejde for, at der ved den endelige udformning af planen bliver taget hensyn ikke blot til den fælles interesse: at sikre freden i hele det nordatlantiske område, men tillige til Danmarks særlige interesser.

Finansministeren (Kampmann): Før jeg går over til at knytte nogle bemærkninger